KURJER WARSZAWSKI.

D. 30. Stycznia. — Rok 1847, Sobota. № 29. Jutro, Śty Piotr z Nolasku. Niedziela Starozapustna.

Jutro, iako w Niedzielę między oktawą uroczystości Nawrócenia Sgo Piotra Apostoła, w Kościele Parafjalnym Sgo Krzyża, odprawiać się będzie Nabożeństwo z Odpustem zupełnym i wystawieniem N. SAKRAMENTU.—W tymże dniu po Nieszporach, wedle przyiętego systematu, nastąpi zapisywanie Kandydatów do Bractwa Sgo Rocha, przy tymże Kościele istnieiącego.

N. PAN Ukazem z dnia 24 Grud: (5 Stycz:) podnieść raczył Członka Rady Wychowania Publicznego Królestwa Polskiego, Radcę Kolegjalnego *Hlebowicza*, do stopnia Radcy Stanu.

Honory balu, który danym będzie w dniu 3 Lutego w salach Redutowych, na korzyść *ubogich* pod opieką Towarzystwa Warsz: Dobroczynności zostaiących, czynione będą przez Protektorki i Opiekunki Towarzystwa: JW. Jenerałowę Hrabinę Zofję *Ożarowską*, JO. Xiężnę Alexandrę *Radziwiłłową*, JW. Teodorę z Nowakowskich *Platonow*, i W. Joannę *Nejbauer*.

Za pozwoleniem Władzy Wyższej, danym będzie Bal w dniu 6 Lutego r.b. na dochód Domu Przytułku Ubogich Parafji Ewanielicko-Augsburgskiej, w lokalu *Nowej Resursy* przy ulicy Długiej Biletów na ten Bal dostać można po ru: sr: 1 u JW. Referendarza Stanu *Wernera*, w Handlach WW: *Sennewalda*, *Spiessa* i *Szlenkera*.

Pocztamt Warszawski podaie do powszechnej wiadomości, iż w celu przyśpieszenia komunikacji między *Warszawą* a *Nową Alexandrją*, poczty z Warszawy do Nowej Alexandrji, dotąd w Niedzielę, Poniedziałek, Środę i Piątek odchodzące, poczynaiąc od d. 20 Stycz: (1 Lutego) r. b. wysełane będą z Warszawy, iako to: Wozowe w Niedzielę przez Radom o godz: 4ej po południu, i we Wtorek przez Markuszew o godz: 12ej w południe; Konne w Środy przez Radom o go: 6ej wieczór, i w Soboty przez Markuszew o god: 3ciej po południu.— P. o. Naczelnika, Inspektor Poczt, *Kaczaunoff*. Sekretarz, *Szafrański*.

Zawiadamia się Szano: Publiczność na prowincji zamieszkałą, że prenumerata na dzieło w 8miu poszytach in foljo (z których 4 iuż opuściły prassę) pod tyt: *Teorja pierwiastkowych zasad nauki Rysunku*, z 40 tablicami, p. F. *Romanowskiego*, Naucz: Rys: w 2 Gim: Warsz:, składaną być może w kwocie zł. 26 gr. 20 na wszystkich Urzędach i Stacjach poczto:, które iuż do przyjmowania iej stosowne od Dyrekcji Poczt otrzymały upoważnienie.

Antoni Józef *Bądkowski*, Sędzia Apel: Królestwa, i Radca Dyrekcji Gł: Tow: Kred: Ziems:, wczoraj zszedł z tego świata w wieku lat 47. Żona wraz z Dziećmi, zaprasza Krewnych, Kolegów i życzliwych na wyprowadzenie ciała iutro o godz: 3ciej po połud: z Kaplicy XX. *Bernardynów*, na smętarz Powązkowski.

Jan *Szemesler*, b. Pułkownik b. Wojska Polskiego, przeżywszy lat 96, przeniósł się do wieczności. Zaprasza się Przyiaciół i Znaiomych na exportację zwłok zmarłego iutro o godz: 4tej po południu, z Kaplicy Ewanielickiej, na smętarz Powązkowski.

Józefa z Plichtów *Berowska*, przeżywszy łat 92, wczoraj przeniosła się do wieczności. Pogrążone w smutku Dzieci, Wnuki i Prawnuki, zapraszaią Krewnych i Przyiaciół na exportację zwłok Jej w d. 2gim Lutego r. b. o godzinie w pół do 4tej po południu, z Kaplicy XX. *Bernardynów*, na smętarz Powązkowski odbyć się maiącą.

Niedawno kilku zarozumiałych sprzeczało się o znaczenie myśli *Wirgilego*: »*sacra auri fames!*” Jeden z nich lichwiarz utrzymywał: iż to rozumieć należy: »O! święta żądzo pieniędzy!” Skąpiec powiedział, że to znaczy: »o! święta miłości kochanego złota.” Rozrzutny dowodził, iż to tłumaczyć potrzeba: »o! przeklęta żądzo złota.” Inny przełożył dosłownie: »o! święty złota głodzie.” Któż tedy myśl tę najlepiej poiął? Teraz ciekawą iest rzeczą, iakby ciż sami przetłumaczyli łaciński napis na Dobroczynności: »*Res sacra miser*.”

Haydée Polka, pamiątka z Monte Chrysto, skomponowana na fortepjan i ofiarowana Wej Pułkownikowej *Ordyniec*, przez N. *Podwerbny*, wyszła w tych dniach z druku, i iest do nabycia po zł. 1 we wszystkich Magazynach muzycznych.

Wczoraj złożono w Redak: Kurjera od L. zł. 5, dla Starców i Kalek w *Górze Kalwarji* na tabakę, aby im służyła na zdrowie.

Sukcesorowie Macieja *Laensberga* i *Dunczewskiego*, to iest ci co po tych sławnych Mistrzach sztuki kalendarskiej, piszą Kalendarze w czasie teraźniejszym, ogłosili za granicą, zimę dość ostrą w końcu Stycznia. Widać że do słońca niedoszły ieszcze Kalendarze na Rok Pański 1847, albo ieżeli iuż tam są, słońce nie zajrzało do Kalendarza w d. 28 Stycznia r. b. Bądź co bądź, zamiast zapowiedzianego Kalendarzami zagranicznemi mrozu na dzień onegdajszy, słońce tak mocno świeciło, że śnieg wszędzie topniał. Po takim dniu i noc była takaż. Około 12tej (iak iuż donieśliśmy) deszcz lał iakby z cebra, i wczoraj rano

na ulicach nie śnieg, ale iuż kompletna była *gramulata*. Cieszymy się z tego dla ubogich, bo drzewo dużo kosztuie, a kiedy zimno ostre, trudno obchodzić się bez paliwa. Tymczasem i na mrozy narzekać nie można; mieliśmy ich dosyć w połowie Stycznia. Jakoż przez ciąg tych mrozów spacery były nieożywione, a nawet ogród *Saski* prawie pusty. Aż dreszcz bierze patrzeć na te biedne w nim posągi, które w kostiumach *Adama* i *Ewy*, zdaią się trząść z zimna, wśród drzew ogołoconych z liści. Jest tam szczególniej kilka statui płci pięknej, które zdaią się żebrać przechodnia aby im chociaż na parę minut płaszcza dla ogrzania pożyczył. Ale to wszystko minęło, w tej chwili ciepło na dworze iak w puchu, i zdaie się, że tworzy się iakaś piąta pora roku, pośrednia między zimą a wiosną. Wczoraj od południa zaiaśniało słońce. Życzący bawić się na iutrzejszej Maskaradzie, maią nadzieię, że im nieprzeszkodzi ani mróz ani słota.

Dzieła Leśne *Henkego*, iako to: *Nauka urządzania, szacowania i oceniania lasów*, exempl: po Rs: 2; *Zbiór wyrachowań leśnych*, wprowadzony w użycie urzędowe w administracji lasów rządowych, exempl: po Rsr: 1 kop. 50, i *Tablice miąszości walców*, exemplarz po kop. 10, nabyte być mogą po cenach tu oznaczonych w Redakcji Sylwana, oraz w Księgarniach Spiess i Sp: przy ulicy Senatorskiej, Leona Gliksberga i Orgelbranda przy ulicy Miodowej, i w Kantorze Informacyjnym w pałacu Hr: Potockich.

Zaonegdaj, Felczer lat 23 liczący, w zamiarze odebrania życia, strzelił sobie w usta z krucicy nabitej szrutem, skutkiem czego pokaleczył twarz i dziąsła, lecz nieszkodliwie. Powodem zamierzonego samobójstwa, według iego zeznania, było to, iż w tych dniach miał przegrać w karty około 1,000 zł. Wspomniony Felczer do szpitalu Dzieciątka JEZUS na kurację odesłany, a wskazani przez niego gracze, do tłumaczenia pociągnięci zostali. (G. P.)

Księgarnia S. *Orgelbranda* przy ulicy Miodowej № 496, ma zaszczyt donieść Szano: Publiczności, iż wkrótce wyjdzie ostatni poszyt dzieła: *Historja Zgromadzeń Prawodawczych*, *Konwencji Narodowej i Dyrektorjatu*. Po wyjściu tegoż poszytu, dotychczasowa cena prenumeracyjna wynosząca zł. 50, do zł. 60 podwyższoną zostanie. Pośpieszaiący z zakupieniem powyższego dzieła przed ukończeniem, otrzymaią je ieszcze po cenie prenumeracyjnej zł. 50.

Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł. żądaią rs. 14 k. 36 (zł. 95 gr. 16); wartość kup: k. 6½.

Wczoraj w Wielkim Teatrze podczas *Łucji z Lamermooru*, przywołani: JPanna *Leśniewska* 3, a JP. *Matuszyński* 2-kroć. W czasie przedstawienia Obrazów z żywych osób, znawcy przyznali zasłużone pochwały; szczególniej zajmujący był widok *Wzięcie Jerozolimy przez Krzyżaków*.

Niżej podpisany ma honor uwiadomić Sza: Publiczność, że na powszechne żądanie, iego *Gabinet Figur woskowych*, dziś i iutro niezawodnie po raz ostatni (po gr. 20 od osoby, dzieci płacą połowę) okazywanym będzie.— K. *Schmidt*, Mechanik.

Udzielamy wiadomość z dobrego źródła pochodzącą, że wkrótce dany będzie *bal pikmikowy* w okazałym Foxalu w *Skierniewicach*.

W zeszłą uroczystość BOŻEGO Narodzenia, Katarzyna *Boiarzyn*, Żona garbarza z miasta *Chorzele* Powiatu Przasznyskiego, porodziła troje dzieci, to iest dwie córki i syna, które dotąd przy życiu pozostaią.

Z Petersburga.— Radcy Stanu: T. *Winogradow* p. o. Prezesa Trybunału Kryminaln: Podolskiego; *Dobrowolski* p. o. Prezesa takiegoż Trybunału Wileńskiego; *Małaſieiew* Radca Rządu Gubern: Mińskiego; *Mroczek-Drozdowski* Radca Rządu Gub: Smoleńskiego, i *Karnieiew* Radca Rządu Gubern: Kijowskiego. mianowani zostali Rzeczywistemi Radeami Stanu.— Z upoważnienia N. PANA, tworzy się w Rossji *Kompanja żeglugi parowej na rzece Wołdze*, z kapitałem akcyjnym *miljona* rubli sr.— W *Mińsku* ukończony został nowy gmach Gimnazjalny; Szlachta Gubernji ufundowała przy nim *Konwikt szlachecki*. Wychodzący z takowego Uczniowie z należytem usposobieniem, otrzymuią rangę 14tej klassy.— W Gubernji *Wołogdzkiej* sprzedano w zimie roku 184⁵/₆, 155 200 pudów lnu, który do portu *Archangielskiego* wyprawionym został.

Anglja.— Królowa 19go b. m. osobiście zagaiła posiedzenia Parlamentu następuiącą mową tronową: »Milordowie i Panowie! Zgromadzaiąc was na nowo, zwracam z głębokiem ubolewaniem waszą uwagę na drożyznę żywności w Irlandji i częściach Szkocji. W Irlandji szczególniej brak zwyczajnej żywności ludu, stał się przyczyną ciężkich cierpień, chorób, i mocno pomnożonej śmiertelności w klassach uboższych. Gwałty stały się częstszemi, mianowicie są wymierzone przeciw własności; a w niektórych częściach kraju przewózka żywności iest zagrożoną. Celem ulżenia temu złemu, stosownie do prawa uchwalonego na ostatniem posiedzeniu Parlamentu, znaczna liczba ludzi zyskała zatrudnienie i zarobek. Niektóre zmiany tego prawa dozwolone Namiestnikowi Irlandji dla korzystniejszego obrócenia prac, spodziewam się, zyskaią waszą uchwałę. Przedsięwzięto środki, aby ulżyć niedostatkowi w okolicach bardziej oddalonych od zwyczajnych źródeł zapasów. Gwałty o ile zdołano, uśmierzono przez wojsko i policję. Przyiemnem mi było uważać, że w wielu okolicach najbardziej

przez nędzę dotkniętych, cierpliwość i poświęcenie ludu były bardzo wzorowe. Niedostateczne żniwo we Francji, Niemczech i innych częściach Europy, pomnożyło trudność w nagromadzeniu potrzebnej żywności. Waszą będzie powinnością rozważyć, iakie są konieczne środki, aby ulżyć istnieiącej nędzy. Polecam wam dokładnie roztrząsać, czy przez *pomnożenie łatwości ku wprowadzeniu zboża* z obcych krajów na czas ograniczony, i przez *swobodniejsze wpuszczanie cukru* dla browarów i gorzelń, zapasy żywności mogłyby być korzystnie pomnożone. Zwracam również waszą uwagę na istnieiący stan Irlandji. W czasie nieobecności politycznego wzburzenia, znajdziecie sposobność bezstronne poiąć wyobrażenie o socjalnych cierpieniach, iakiemi dotkniętą iest część Zjednoczonego Królestwa. Przedstawione wam będą rozmaite środki, które ieśli przez Parlament uchwalone zostaną, służyć maią ku pomnożeniu wygody wielkiej massy ludu, poprawieniu rolnictwa i umniejszeniu konkurencji o posiadanie gruntu, co było obfitem źródłem występków i nędzy. Zaślubiny Infantki *Ludwiki Fernandy* hiszpańskiej z Xięciem *Mapansje*, spowodowały korespondencję między moim Rządem, a Rządami Francji i Hiszpanji. Mam pewną nadzieię, że kroki nieprzyiacielskie w *la Plata*, które tak długo przerywały handel, rychło będą ukończone; a moie usiłowania wspólnie z usiłowaniami Króla Francuzów, energicznie będą ku temu celowi skierowane. Moie stosunki z mocarstwami zagranicznemi w ogóle wpaiaią mi kompletną ufność do utrzymania pokoju." W końcu wspomniała Królowa o rozmaitych ulepszeniach wewnątrz kraju. Królowa odczytała tę mowę ze zwykłym swoim czystym donośnym głosem, i wróciła do pałacu *Bukingham*. Parlament przystąpił niebawem do narad nad adresem.

Francja. — P. *Djumą* ma być mianowany Ministrem wyznań i sprawiedliwości, a P. *Witet* Ministrem prac publicz:. — Wywózka kartofli zupełnie iest zakazaną. — W warowni *Winsen* ustawiono iuż 600 armat, oczekuią ieszcze 800. — W opisywaniu zabaw i zatrudnień Rodziny teraźniejszego Króla Francuzów *Ludwika Filipa*, między różnemi szczegółami, są następuiące: Król rano pracuie z Ministrami; przechadza się, czasem używa przeiażdzki, obiaduie bardzo umiarkowanie, trunków nie pije prócz trochę wina czerwonego z wodą. Cała Rodzina Monarsza wieczorem iest zgromadzoną w iednym salonie, Królowa, Królewny i Xiężniczki siedzą w około iednegoż stołu, haftuią, a rozmowy ich są o czynach religijnych, moralnych i dobroczynnych. Król przez nieiaki czas znajduie się przy tych rozmowach. O godzinie 11tej wieczorem rozchodzi się to grono.

Hiszpanja. — Z Katalonji donoszą o pomnożeniu się band karlistowskich. *Trystany* ukazał się na czele licznego hufcu w górach; przez 7 lat ukrywał się w Katalonji, a teraz niepokoi znowu wojsko Królowej.

Włochy. — Akademja Duchowna w *Rzymie* podzieloną została na trzy osobne fakultety: teologiczny, administracyjny i dyplomatyczny. — Ojciec Sty 13go b. m. w Kościele S. Andrzeja wystąpił na mównicy, i dziękował Ludowi za cześć okazaną mu w dzień Nowego Roku.

Rozmaitości. — Paryzki teatralny budżet z r. 1846 donosi, że 40 nowości mniej było iak z r. 1845; ale dla tego kassy teatralne miały żniwa niepospolite. I tak: *Muszkietery* więcej iak 200 razy były dane. Panna *Róża Szeri* iako *Clarise Harlowe*, ieszcze dotąd iest z przyiemnością widzianą; a *Gentil Bernard* i *Doktor czarny*, ciągle sprowadzaią widzów. W ogóle w r. 1846 w 20tu teatrach, 227 dzieł nowych wystawiono, przez 193 Autorów i 12 Kompozytorów napisanych. Najwięcej wodewilów napisał *P. Klerwil*, bo aż 11, a *Skribe* tylko dwa dla Teatru *Gimnazjum.* — Niech żyie *Industrja!* Drukowany exemplarz najnowszego romansu *Wiktora Hugo*, przybył wieczorem w Sobotę pocztą do *Bruxelli;* zaraz był oddanym Zecerom, a około północy był ten exemplarz składaiący się z 11tu arkuszy ułożony i skorygowany, a w Poniedziałek rano iuż widzieć było można przedrukowaną książkę około okien wszystkich Księgarń. Ha, prędkość nie iest czarodziejstwem, a przedrukowanie wymaga pilności. — Miasto *Montdidier* we Francji chce uczonemu i przyiacielowi ludzkości *Parmentier* wystawić spiżowy posąg, bo to on był, który kartofle we Francji zaprowadził, a do którego Król *Ludwik* powiedział: »Francja kiedyś Panu podziękuie, żeś wynalazł chleb dla ubogich." — W Irlandji dotychczas ciągnie się proces, który ieszcze w roku 1744, a zatem 103 lata temu rozpoczął się. Z dwóch osób które go zaczęły, zrobiło się teraz 287 należących do niego; ale iak słychać, ma być tego roku ukończonym. Szkoda! — Może nasze Damy przyjmą chętnie receptę, którą iedna z gazet niemieckich ogłosiła, a to, ażeby pozyskać pachnidło nie bardzo drogie; oto iest: Wziąść czystej bawełny, i umoczyć ią dobrze w czystej oliwie, potem tę bawełnę układa się warstwami w wazie, przekładaiąc ią kwiatami żasminu. W kilka dni kwiaty zupełnie stracą zapach, a zostawią go w bawełnie; wtedy bawełnę wyciskać potrzeba, a tym sposobem pachnącą oliwę do flaszeczki ziewa się dla użytku; wyciśnięta bawełna służy do przekładania sukien i bielizny w komodach, i nadaie tymże bardzo przyiemny zapach. — Pastuszek pod *Willgram* w *Kent*

postrzegł niedawno ogromnego węża, który napadł na iedną z iego owiec. Pośpieszył natychmiast do domu po pomoc, i zabito tego węża kilką wystrzałami; ale potem przekonano się, że to iest młody *boa konstrictor*, maiący 6 stop długości, który z przeieżdżaiącej menażerji uciekł. Takiego gościa nie każdyby sobie życzył. — Tajny Radca *Kasper* w Berlinie, z statystycznych przeglądów otrzymał rezultat, że stare Panny i starzy Kawalerowie zawsze krucej żyią, iak zamężne i żonaci, i że bogaci ludzie z pewnością 18 lat dłużej żyią iak ubodzy. A zatem dalej żeńmy się i zbogacajmy się.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Błędowski Felic: Oby: z Świętochowa; Chojkowski Stan: Oby: z Kamostek; Czyżewicz Jan Oby: z Mławy; Hornowski Józ: Ob: z Łochowa; Karwowski Jan Oby: z Swiernia; Lewi Mich: Kup: z Wrocławia; Małowiejski Mich: Ob: z Krysk; Markowski Kazi: Oby: z Suwałk; Myszkiewicz Teod: Oby: z Kalisza; Szabuniewicz Onuf: Oby: z Wólki; Żymirski Józ: Ob: z Jazienicy. (G. P.)

DONIESIENIA.

W d. 29 Stycznia (10 Lutego) r. b. w Biurze Rządu Guber: Augustows:, odbytą zostanie licytacja na odbudowanie na Kanale Augustowskim, Upustu dwustawidłowego, w grobli oporowej szluzy Nr 11 w Mikaszówce.

Dziś rano zimna stopni 0. Wczoraj w południe ciepła 3.

TEATR WIELKI. Jutro, 7my raz *Alexander Stradella.*

TEATR ROZMAIT:. Jutro, 11ty raz *Chce sobie pohulać.* 42 raz *Indjana;* role przedstawią JPani *Hofman* i JP. *Żółkowski.*

MASKARADA 5ta Jutro; w czasie której, będą przedstawione w Wielkim Teatrze 3 nowe *Obrazy*; tudzież Tańce *Szpalery ruchome. Olimp* stosownie oświetlony; a w Rozmaitości 62gi raz *Nowy Teatr*, z nowo ułożonemi śpiewami i tańcami.